

การสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญ
ในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์*

The Political Communication of The Mon Monks
in the Mon State, Myanmar

พระปู่บ ผะ

Ven. Poke Pha

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

E-mail: shin94243@gmail.com

๘๐-----๘๓

บทคัดย่อ

บทความนี้เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญ ในรัฐมอญ บริบททางการเมืองที่ส่งผลต่อการสื่อสารและกระบวนการปัญหาและ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์ คือ พระสงฆ์มอญมีปัญหาในการสื่อสารทางการเมืองที่ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ได้ เนื่องจากว่าญาติโยมบางคนและพระสงฆ์ผู้ใหญ่บางรูปเห็นไม่สมควรแก่สมณเพศ พระสงฆ์ต้องไม่ยุ่งเกี่ยวและคลุกคลีอยู่กับวงการทางการเมือง ไม่สะดวกในการเดินทางไปมาหาหรือการประชุมต่าง ๆ ซึ่งบางครั้งติดกับหนำที่การทำงานทางศาสนา และสังคม

คำสำคัญ: การสื่อสาร; การเมือง; พระสงฆ์มอญ; รัฐมอญ

*Received January 11, 2022; Revised March 22, 2022; Accepted March 30, 2022

Abstract

This article was to study the opinions, concern with the political context affecting the political communication of the Mon monks in the Mon state, the process of political communication of the Mon monks in the Mon State, Myanmar. Problems and suggestions for the political communication of the Mon Monks in the Mon State, Myanmar. Regarding political communication of the Mon Monks in the Mon State, Myanmar were that the Mon monks had political communication problems, because they could not freely and fully express their political thoughts, since some elders and high ranking monks saw it inappropriate for the monkhood. Monks must not involve with the politics. Travelling for dialogues and meetings were not convenient due to religious and social duties.

Keywords: Communication; Politics; the Mon Monks; the Mon state

บทนำ

การสื่อสารเป็นสิ่งสำคัญสำหรับมนุษย์ในการใช้ชีวิตประจำวันในสังคมในการถ่ายทอดความคิด ความต้องการ ความรู้สึก และเรื่องราวของตนไปสู่บุคคลอื่น การสื่อสารเปรียบเสมือนเส้นใยประสาทของมนุษย์ เพราะมนุษย์ต้องสื่อสารด้วยกันระหว่างบุคคลตั้งแต่เกิดมาจนตาย ดังคำที่ได้กล่าวไว้ว่า “การสื่อสารเปรียบเสมือนเส้นใยประสาทของมนุษย์ และการสื่อสารทางการเมืองก็เป็นดังเส้นใยสมองของรัฐบาล หากปราศจากซึ่งการสื่อสาร รัฐบาลก็ไม่สามารถดำรงอยู่ได้ การเมืองจึงเป็นเรื่องที่ไม่สามารถแยกออกจากการสื่อสารได้เลย” (Karl, 1966) การสื่อสารทางการเมืองจึงเป็นเรื่องสำคัญยิ่งสำหรับบุคคลที่เกี่ยวข้องในกระบวนการทางการเมืองทั้งทางตรงและทางอ้อม เป็นเครื่องมือในการสื่อสารไปสู่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่หวังไว้เพื่อบรรลุจุดประสงค์ตามที่ปรารถนา

ในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์ พระสงฆ์มอญได้พยายามสื่อสารกับประชาชนชาวมอญอยู่เสมอ เพื่อให้นม่น้ำวกล่อมเกลาก่อเกิดจิตสำนึกในการรักษาดินมอญและความเป็นพระพุทธศาสนา มอญได้ดำรงอยู่อย่างมั่นคงถาวร พระสงฆ์เชื้อชาติมอญที่อาศัย

อยู่ในประเทศเมียนมาในปัจจุบันมีสามนิกาย และถูกอบรมกลุ่มเกลามาจากพระสงฆ์ มอญชั้นผู้ใหญ่ในการรักษาไว้ซึ่งชนชาติมอญ ซึ่งจะต้องส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งภาษา มอญหรือหนังสือมอญเท่านั้น เพราะเหตุนี้ พระสงฆ์มอญจึงเปิดสำนักสอนบาลีภาษา มอญแก่ภิกษุสามเณรที่เป็นคนมอญและสอนภาษามอญภาคฤดูร้อนให้แก่ประชาชนชาว มอญ พระสงฆ์มอญจึงเป็นทั้งผู้นำทางศาสนาและผู้นำทางสังคมที่มีบทบาททาง การเมืองในวงการทางการเมืองระดับชนชาติและระดับประเทศสูงมาก พระสงฆ์มอญ ถือว่าเป็นรากเหง้าของชนชาติมอญและเป็นลมหายใจของชนชาติมอญในด้านต่างๆ

นอกจากนั้น พระสงฆ์มอญมีบทบาทในวงการทางการเมืองสูง คือการปลุกฝัง ให้ชาวมอญทั้งรุ่นเก่าและรุ่นใหม่มีจิตสำนึกในการรักษาชาติมอญ การจัดกลุ่มพระสงฆ์ มอญรุ่นใหม่เพื่อเป็นพลังในการรณรงค์เคลื่อนไหวทางการเมือง และการระดมกำลัง จากเยาวชนมอญรุ่นใหม่ได้ดิน ซึ่งพระสงฆ์รุ่นใหม่นั้นก็มีการเคลื่อนไหวทางการเมืองใน รูปแบบได้ดินเช่นเดียวกัน

จากบทบาทและการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญข้างต้น กล่าวได้ว่า พระสงฆ์มอญ เป็นพระสงฆ์ที่มีความสามารถในการสื่อสารทางการเมืองอย่างโดดเด่น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญ ในรัฐ มอญ ประเทศเมียนมาร์ ระหว่าง พ.ศ.2550 ถึง 2560 เพื่อศึกษาบริบททางการเมือง ที่เกิดขึ้น กระบวนการสื่อสารทางการเมือง และอุปสรรคปัญหาข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญ ในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์ ความรู้จากการวิจัยจะได้นำไปบูรณาการและพัฒนาศาสตร์สื่อสารทางการเมืองของ พระสงฆ์มอญในการแสดงออกบทบาทและความเป็นผู้นำทางศาสนาและทางสังคม การเมืองให้สัมฤทธิ์ผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงบริบททางการเมืองที่ส่งผลต่อการสื่อสารทางการเมืองของ พระสงฆ์มอญ ในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์
2. เพื่อศึกษาถึงกระบวนการในการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญ ใน รัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองของ พระสงฆ์มอญในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรม เอกสาร ตำรา และการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 22 รูปหรือคน และวิเคราะห์ด้วยเนื้อหาเชิงพรรณา ความตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผลการวิจัย

1. บริบททางการเมืองที่ส่งผลต่อการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญ ในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์ พบว่า สามารถแบ่งออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่ ช่วงที่ 1 บริบททางการเมืองและสังคมของพระสงฆ์มอญ ในช่วงรัฐบาลเผด็จการทหาร พลเอก อวูโซ ต้านชเว (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550-2553) ในช่วงนี้พระสงฆ์มอญรุ่นเก่าได้สื่อสารด้วยการเรียนการสอนบาลีภาษามอญ การเทศนาสั่งสอนให้ญาติโยมละเว้นการกระทำความชั่ว และให้ตั้งอยู่ในความสันติภาพอย่างสงบสุข นอกจากนั้น ยังเกิดการเคลื่อนไหวทางการเมืองใต้ดิน คือการอบรมเรียนรัฐวิชาทางการเมืองจากพรรคการเมือง ที่ให้มีการเปิดสอน และการอบรมทางวิชาความเป็นผู้นำทางสังคม การรณรงค์ยกระดับการพิทักษ์สัญลักษณ์ความเป็นมอญ ช่วงที่ 2 บริบททางการเมืองและสังคมของพระสงฆ์มอญ ในช่วงรัฐบาล พลเอก เต็งเส่ง (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554-2558) หลังการเลือกตั้งในวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2553 พรรคประชาธิปไตยแห่งชาติมอญ (MNDF) ได้คว้าบาตรในการเลือกตั้ง ผู้ที่มีความคิดเห็นต่างจากพรรคการเมืองมอญเดิมจึงได้จัดตั้งพรรคประชาธิปไตยแห่งชาติมอญ (AMDP) ขึ้นใหม่ ทำให้พรรคการเมืองมอญเกิดเป็น 2 พรรค ประชาชนและพระสงฆ์มอญเกิดความไม่หวังว่าอาจจะแพ้การเลือกตั้งในครั้งต่อไป พระสงฆ์จึงต้องจัดตั้ง “คณะกรรมการปรองดองพรรคการเมืองมอญ” เพื่อทำการปรองดองพรรคการเมืองมอญให้เป็นพรรคเดียว ซึ่งได้รับการสนับสนุนและยอมรับนับถือจากประชาชนมอญ กลุ่มภาคประชาชนมอญ พระสงฆ์มอญและพรรคการเมืองมอญเป็นอย่างสูง และช่วงที่ 3 บริบททางการเมืองและสังคมของพระสงฆ์มอญ ในช่วงรัฐบาล นาง ออง ซาน ซู จี (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559-2560) รัฐบาลกลางมาจากการเลือกตั้งจากประชาชน ทำให้มีอำนาจมาก จนกระทั่งไม่ยอมกระจายอำนาจให้กับรัฐบาลในรัฐต่าง ๆ ส่งผลให้รัฐบาลท้องถิ่นค่อนข้างมี

อำนาจจำกัดมาก พระสงฆ์จึงได้เข้ามามีบทบาทในทางการเมืองโดยตรง และมีบทบาทเป็นผู้นำทางสังคม

2. กระบวนการในการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญ ในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์ พบว่า ด้านผู้ส่งสาร (Sender) สิ่งที่พระสงฆ์มอญได้รับการยอมรับ เชื่อถือ คือเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถ มีอุดมการณ์ทางการเมืองที่ชัดเจน เป็นนักต่อสู้ป้องกันวัฒนธรรมประเพณีความเป็นมอญ ดำรงรักษาไว้ซึ่งพระพุทธศาสนาภาษามอญในระดับแนวหน้าของชาวมอญ เป็นผู้มีความสามารถทางการเมือง และดำเนินการช่วยแก้ไขปัญหาให้ประชาชนผู้เดือดร้อนเท่าที่ที่มีความรู้ความสามารถไม่เคยทอดทิ้ง ด้านสาร (Message) เนื้อหาที่พระสงฆ์มอญได้ใช้ในการสื่อสารทางการเมืองในระหว่างปี พ.ศ. 2550-2560 นั้น มีเนื้อหาตามบทบาททางการเมือง พระสงฆ์มอญมีการสื่อสารทางการเมืองหลายรูปแบบทั้งทางตรงและทางอ้อม ด้านช่องทางการสื่อสาร (Channel) พระสงฆ์มอญใช้ช่องทางในการสื่อสารทางการเมือง ตามยุคตามสมัยมาโดยตลอด สมัยก่อนใช้ช่องทางส่วนบุคคลซึ่งเทศนาสั่งสอนญาติโยมโดยตรงเป็นหลัก ต่อมาในสมัยหลังการใช้ช่องทาง การสอนภาษามอญภาคฤดูร้อน ใช้เวทีในงานประจำปีเป็นช่องทางการปราศรัย และการออกหนังสือนิตยสาร วารสารต่าง ๆ ที่มีแจกจ่าย ต่อมามีการใช้ ซีดี ดีวีดี พัฒนาขึ้นตามกระแสโลกาภิวัตน์ ในปี พ.ศ. 2553 เมื่อประเทศพม่ามีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองครั้งใหญ่ สมัยรัฐบาล พลเอกเต็งเส่ง เป็นต้นมา ซึ่งเปิดโอกาสให้การใช้โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต และการใช้ช่องทางโซเชียลมีเดียอย่างแพร่หลาย ปัจจุบันพระสงฆ์มอญได้ใช้ช่องทางการสื่อสารหลากหลายช่องทาง และด้านผู้รับสาร (Receiver) การสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญเป็นประโยชน์ต่อประชาชนชาวมอญและสังคมอย่างยิ่ง พระสงฆ์ได้ออกมาป้องกันและยืนอยู่ฝ่ายประชาชนโดยตลอดมา จึงเป็นที่เคารพสักการะและเป็นที่ยึดเหนี่ยวของประชาชนอย่างแท้จริง แม้กระทั่งได้เข้ามาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนรัฐมอญก็เนื่องจากการสนับสนุนแรงกระตุ้นจากพระสงฆ์มอญชักจูงให้ญาติโยมลงคะแนนเสียงให้

3. ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์ พบว่า ด้านผู้ส่งสาร (Sender) ปัญหาอุปสรรค ได้แก่ พระสงฆ์มอญมีปัญหาในการสื่อสารทางการเมืองที่ไม่สามารถแสดง

ความคิดอย่างเต็มที่ได้ อีกประการหนึ่ง พระสงฆ์มอญมีอุปสรรคไม่สะดวกในการเดินทางไปมาหาหรือการประชุมต่าง ๆ มีข้อเสนอแนะ ได้แก่ อยากให้พระสงฆ์มอญแนะนำญาติโยมให้เข้าใจหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างทั่วถึง ด้านสาร (Message) ปัญหา อุปสรรค ได้แก่ สารที่พระสงฆ์มอญสื่อสารส่งไปยังประชาชนญาติโยมชาวมอญนั้น ได้สื่อสารไปทางการเมืองมากเกินไปจนเกินกว่าขอบเขต ทำให้ญาติโยมบางคนและนักการเมืองบางคนเห็นไม่เหมาะสมกับพระสงฆ์ว่าไม่ใช่กิจวัตรที่พระสงฆ์จะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องได้ และพระสงฆ์มอญบางรูปมีการศึกษาน้อยและไม่ค่อยมีประสบการณ์มากนัก เมื่อสื่อสารกับญาติโยมใช้ถ้อยคำที่ไม่เหมาะสมกับสมณเพศและการสื่อสารไปในทางที่ไม่ถูกต้องและไม่เป็นประโยชน์ต่อญาติโยม มีข้อเสนอแนะ ได้แก่ ให้พระสงฆ์มอญปรับปรุงการสื่อสารให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนญาติโยมชาวมอญ และให้เป็นสารที่ถูกต้องน่าเชื่อถือได้มากที่สุดและให้เป็นประโยชน์แก่ญาติโยมมากที่สุด ด้านช่องทาง (Channel) ปัญหา อุปสรรค ได้แก่ ในช่วงก่อนปี พ.ศ. 2553 ในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์ อยู่ภายใต้การปกครองรัฐบาลเผด็จการทหารประชาชนและทั้งพระสงฆ์อยู่ในท่ามกลางสถานการณ์ทางการเมืองที่ต้องมีการหวาดกลัวรัฐบาลตลอดเวลา ซึ่งต้องใช้ช่องทางการสื่อสารทางการเมือง เฉพาะการเทศนา การปราศรัยในเวทีงานประจำปีต่าง ๆ พระสงฆ์มอญมีปัญหาในการใช้ช่องทางที่ทันสมัย หลังจากประเทศเมียนมาร์มีการเปลี่ยนแปลง ในปี พ.ศ. 2554 เป็นต้นมา รัฐบาลเปิดให้ใช้เทคโนโลยีอย่างแพร่หลาย พระสงฆ์มอญรุ่นเก่าซึ่งต้องเผชิญกับปัญหาในการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย และสำหรับพระสงฆ์มอญรุ่นใหม่บางรูปใช้ช่องทางโซเชียลมีเดียในทางที่ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในสังคม และใช้ช่องทางการสื่อสารทางการเมืองที่ไม่ถูกต้องตามกาลเวลา มีข้อเสนอแนะ ได้แก่ อยากให้พระสงฆ์รุ่นเก่าพยายามให้เข้าใจการใช้ช่องทางในการสื่อสารที่ทันสมัย ซึ่งให้เป็นประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา และสังคมบ้านเมืองและได้ใช้ในทางที่ถูกต้องตามกาลเทศะ ส่วนพระสงฆ์รุ่นใหม่ถึงแม้ว่าเข้าใจการใช้ช่องทางในการสื่อสารทางการเมืองที่ทันสมัย แต่ต้องระวังในการใช้โซเชียลมีเดียให้เหมาะสมกับกาลเทศะและสมณสารูปแก่พระสงฆ์ เพื่อไม่ให้เสียภาพลักษณ์และชื่อเสียงของพระสงฆ์มอญที่ดำรงไว้มาเป็นเวลายาวนาน และด้านผู้รับสาร (Receiver) ปัญหา อุปสรรค ได้แก่ ส่วนใหญ่พระสงฆ์มอญรุ่นเก่าที่ไม่เปลี่ยนแปลงความคิด ยึดติดอยู่กับสิ่งเดิม ๆ มากเกินไป

ไม่ยอมเปลี่ยนแปลงตามความเจริญก้าวหน้าของบ้านเมือง มีข้อเสนอแนะ ได้แก่ จะต้องปรับปรุงทัศนคติทางความคิดที่แตกต่างกันระหว่างพระสงฆ์มอญรุ่นเก่ากับรุ่นใหม่ ซึ่งต้องใช้แนวทางการประนีประนอมความแตกต่างทัศนคติแนวความคิด จนถึงทำงานร่วมกันอย่างราบรื่น เพื่อศาสนา ชาติ บ้านเมืองจะได้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ จะกล่าวถึงการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญ ในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์ โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญและน่าสนใจและนำมาอภิปรายดังนี้

1. บริบททางการเมืองที่ส่งผลต่อการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญ ในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์ ผลการวิจัยพบว่า บริบททางการเมืองที่ส่งผลต่อการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญ ในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์ บริบททางการเมืองและสังคมของพระสงฆ์มอญ ในช่วงรัฐบาล นาง อองซาน ซู จี (ตั้งแต่ปี พ.ศ 2559-2560) ซึ่งพระสงฆ์มอญมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ประชาชนตั้งอยู่ในศีลธรรมอันดีงาม ประกอบกับแนวคิดทางการเมืองเพื่อให้ประชาชนมีความสามัคคี มีความรัก ชาตินิยมมอญให้เกิดความเข้มแข็ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรรณญา ประเสริฐ (2559) ได้วิจัยเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ศึกษาระหว่างปี พ.ศ. 2557-2559” พบว่า รูปแบบรายการคืนความสุขให้คนในชาติ มีการสื่อสารเพื่อสร้างภาพลักษณ์ ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ให้แก่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ทั้งนี้ เนื้อหา หรือสารที่สื่อสารออกมาจากรายการสามารถแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนภารกิจทางการเมือง ได้แก่ การระบุปัญหาของประเทศ การชี้แจงเจตนาารมณ์ทางการเมือง การให้ภาพการปกครองในอุดมคติ การสร้างความปรองดองสมานฉันท์ การปฏิรูปประเทศ ด้านต่าง ๆ และ เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการจัดอุปสรรคทางการเมือง ได้แก่ การจัดการด้านสื่อมวลชน การจัดการด้านการชุมนุมต่อต้าน และ การจัดการด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ นอกจากนั้น กลวิธี

โน้มน้าวใจที่พบในรายการมีลักษณะผสมผสานระหว่างการประชาสัมพันธ์ของรัฐบาล

2. กระบวนการในการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญ ในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์ ผลการวิจัยพบว่า ด้านผู้ส่งสาร (Sender) พระสงฆ์มอญมีภูมิหลังที่มีผลต่อการสื่อสารทางการเมือง และมีความสำเร็จได้รับการยอมรับเชื่อกับบนเส้นทางสังคมการเมืองในรัฐมอญมาเป็นเวลายาวนาน ด้านสาร (Message) เนื้อหาที่พระสงฆ์มอญได้ใช้ในการสื่อสารทางการเมืองในระหว่างปี พ.ศ. 2550-2560 นั้น มีเนื้อหาตามบทบาททางการเมือง ด้านช่องทางการสื่อสาร (Channel) พระสงฆ์มอญใช้ช่องทางในการสื่อสารทางการเมือง ตามยุคตามสมัยมาโดยตลอด สมัยก่อนใช้ช่องทางส่วนบุคคลซึ่งเทศนาสั่งสอนญาติโยมโดยตรงเป็นหลัก เมื่อประเทศพม่ามีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองครั้งใหญ่ได้เปิดโอกาสให้การใช้โทรศัพท์ และการใช้ช่องทางโซเชียลมีเดียอย่างแพร่หลาย ปัจจุบัน พระสงฆ์มอญได้ใช้ช่องทางการสื่อสารหลากหลายช่องทาง ด้านผู้รับสาร (Receiver) การสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญเป็นประโยชน์ต่อประชาชนชาวมอญและสังคมอย่างยิ่ง ทั้งแม้กระทั่งได้เข้ามาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนรัฐมอญก็เนื่องจากการสนับสนุนแรงกระตุ้นจากพระสงฆ์มอญชักจูงให้ประชาชนลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปวิษฐ หาดูชะนะ (2555) ได้วิจัยเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองของ ทักชินน จินวัตร ในช่วงปี พ.ศ. 2549-2552” พบว่า ดร. ทักชินน ได้เลือกใช้กลยุทธ์โดยคำนึงถึงสถานการณ์ทางการเมืองและผลประโยชน์ที่จะได้รับ กล่าวคือ ภายหลังรัฐประหาร 19 กันยายน ดร. ทักชินน จินวัตร ได้ใช้กลยุทธ์ทางการเมือง การโน้มน้าวใจ ปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ทางการเมือง นอกจากนี้ ยังได้ใช้กลยุทธ์การสื่อสารตามหลักการชี้ชวนให้เชื่อของเกิบเบิลส์ เช่น เพิกเฉยหรือปิดกั้นเนื้อหาข่าวสารจากฝ่ายตรงข้าม การตอบโต้กลับด้วยการใช้คำถามหรือกล่าวหาเพื่อชิงความได้เปรียบ เน้นความสำคัญของผู้นำ ดังนั้น การสื่อสารทางการเมืองของ ดร.ทักชินน จึงทำหน้าที่สร้างความชอบธรรมให้ผู้พูด ดัดสินเชิงคุณค่า ตอบโต้ฝ่ายตรงข้าม และให้คำอธิบายแก่สถานการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้น

3. ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์ ผลการวิจัยพบว่า ด้านผู้ส่งสาร (Sender)

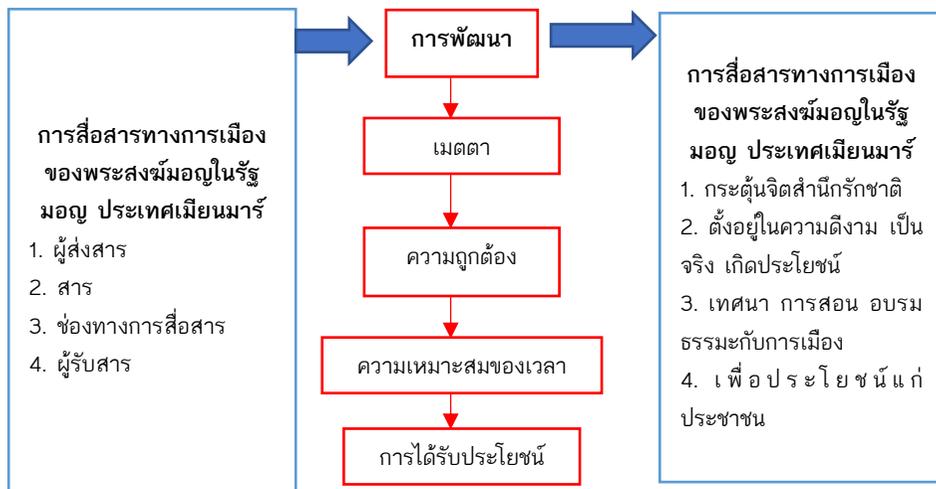
ปัญหา อุปสรรค ได้แก่ พระสงฆ์มอญมีปัญหาในการสื่อสารทางการเมืองที่ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นเต็มที่ได้อีก เนื่องจากว่าญาติโยมบางคนและพระสงฆ์ผู้ใหญ่บางรูปเห็นไม่สมควรแก่สมณเพศ มีข้อเสนอแนะ ได้แก่ อยากรู้ให้พระสงฆ์มอญแนะนำญาติโยมให้เข้าใจหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างทั่วถึง ด้านสาร (Message) ปัญหา อุปสรรค ได้แก่ สารที่พระสงฆ์มอญสื่อสารส่งไปยังประชาชนญาติโยมชาวมอญนั้นได้สื่อสารไปทางการเมืองมากเกินไปจนเกินขอบเขต ทำให้ญาติโยมบางคนและนักการเมืองบางคนเห็นไม่เหมาะสมกับพระสงฆ์ว่าไม่ใช่กิจวัตรที่พระสงฆ์จะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องได้ มีข้อเสนอแนะ ได้แก่ สารที่พระสงฆ์มอญสื่อสารอยู่ในปัจจุบันนั้น อยากรู้ให้พระสงฆ์มอญปรับปรุงการสื่อสารให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนญาติโยมชาวมอญ ด้านช่องทาง (Channel) ปัญหา อุปสรรค ได้แก่ ในช่วงก่อนปี พ.ศ. 2553 ในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์ อยู่ภายใต้การปกครองรัฐบาลเผด็จการทหาร ประชาชนและทั้งพระสงฆ์อยู่ในท่ามกลางสถานการณ์ทางการเมืองที่ต้องมีการหวาดกลัวรัฐบาลตลอดเวลา ซึ่งต้องใช้ช่องทางการสื่อสารทางการเมือง เฉพาะการเทศนา การปราศรัยในเวทีงานประจำปีต่าง ๆ พระสงฆ์มอญมีปัญหาในการใช้ช่องทางที่ทันสมัย มีข้อเสนอแนะ ได้แก่ อยากรู้ให้พระสงฆ์รุ่นเก่าพยายามให้เข้าใจการใช้ช่องทางในการสื่อสารที่ทันสมัย ซึ่งให้เป็นประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา และสังคมบ้านเมืองและได้ใช้ในทางที่ถูกต้องตามกาลเทศะ ด้านผู้รับสาร (Receiver) ปัญหา อุปสรรค ได้แก่ ส่วนใหญ่พระสงฆ์มอญรุ่นเก่าที่ไม่เปลี่ยนแปลงความคิด ยึดติดอยู่กับสิ่งเดิม ๆ มากเกินไป ไม่ยอมเปลี่ยนแปลงตามความเจริญก้าวหน้าของบ้านเมือง เมื่อต้องปรึกษาหารือกันในเรื่องที่มีความจำเป็นต่อการแก้ไขความลาหลังทางศาสนา ชาติบ้านเมือง มีข้อเสนอแนะ ได้แก่ การใช้แนวทางการประนีประนอมความแตกต่างทัศนคติแนวความคิด จนถึงทำงานร่วมกันอย่างราบรื่น เพื่อศาสนา ชาติ บ้านเมืองจะได้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทนา นันทวโรภาส (2554) ได้วิจัยเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองในภาวะวิกฤต” ผลการวิจัยพบว่า ทุกกลุ่มการเมืองต่างก็มีเป้าหมายทางการเมืองของตนเองและต่างก็มุ่งหวังที่จะใช้ประโยชน์จากสื่อมวลชนในการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจประชาชนให้คล้อยตามฝ่ายตนเอง ซึ่งสามารถนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายทางการเมืองของแต่ละกลุ่มส่งผลให้เกิดการสื่อสารในลักษณะอัดฉีดข้อมูลเพียงด้านเดียวไปสู่ผู้รับสาร แต่อย่างไรก็ตามการ

กระทำได้กล่าวก็ถูกทำยจากกระแสโลกาภิวัตน์ที่จะช่วยให้ประชาชนมีทางเลือกในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

องค์ความรู้จากการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปองค์ความรู้ ที่ได้รับการวิจัยเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์” สามารถนำมาสรุปเพื่อไปใช้ประโยชน์จริง

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากงานวิจัย คือ การสื่อสารทางการเมืองที่ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ผู้ส่งสาร สาร ช่องทางการสื่อสาร และผู้รับสาร ได้รับการพัฒนาตามกระบวนการที่เหมาะสม 4 ประการ ได้แก่ ความเมตตา ความถูกต้อง ความเหมาะสมของเวลา และการได้รับประโยชน์ นำมาพัฒนาการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์ ส่งผลให้การสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญเกิดประสิทธิภาพในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านผู้ส่งสารได้กระตุ้นจิตสำนึกให้รักชาติ ด้านสารได้ตั้งให้อยู่ในความดีงาม เป็นจริง และเกิดประโยชน์ ด้านช่องทางการสื่อสารเน้นการเทศนา การอบรมสั่งสอนเรื่องราวธรรมะกับการเมือง และด้านผู้รับสารได้เกิดจิตสำนึกรักชาติ ซึ่งส่งผลให้รัฐมอญ ประเทศ

เมียนมาร์ เกิดการพัฒนาและประสบความสำเร็จในทางการเมืองในประเทศในปัจจุบัน และอนาคต

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. คณะสงฆ์ไทยควรมีนโยบายศึกษาการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์ มอญ ในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์ เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาการสื่อสารทางการเมืองของคณะสงฆ์ไทย
2. ภาครัฐไทยควรมีนโยบายให้พระสงฆ์เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น
3. ภาครัฐไทยควรมีนโยบายให้ประชาชนศึกษากระบวนการสื่อสารทางการเมือง

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. คณะสงฆ์ไทยควรส่งเสริมการศึกษาการสื่อสารทางการเมืองให้แก่พระสงฆ์ไทย เพื่อให้เข้าใจกระบวนการสื่อสารทางการเมืองได้ถูกต้อง
2. ภาครัฐและคณะสงฆ์ไทยควรส่งเสริมให้พระสงฆ์เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านกิจกรรมที่ส่งเสริมการเมืองให้มากขึ้น
3. ภาครัฐควรส่งเสริมการศึกษาระบบการสื่อสารทางการเมืองในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยเรื่องการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์ไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
2. ควรวิจัยเรื่องปัญหาการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์ไทย
3. ควรวิจัยเปรียบเทียบเรื่องการสื่อสารทางการเมืองของพระสงฆ์มอญ ในรัฐมอญ ประเทศเมียนมาร์ กับคณะสงฆ์ไทย

เอกสารอ้างอิง

- วรัญญา ประเสริฐ. (2559). *การสื่อสารทางการเมืองในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ* (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการปกครอง). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปวีณูช หาญชนะ. (2555). *การสื่อสารทางการเมืองของ ทักษิณ ชินวัตร ในช่วงปี พ.ศ. 2549 – 2552* (วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสื่อสารมวลชน). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันทนา นันทวิโรภาส. (2548). *การสื่อสารทางการเมือง : ศึกษากรณีการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งทั่วไปของพรรคไทยรักไทย* (ดุขฎินิพนธ์ปรัชญาดุขฎิบัณฑิตสื่อสารมวลชน). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Karl, D.W. (1966). *The Nerves of Government: Models of Political Communication and Control*. New York: The Free Press.